

moduł
młodzież

Liban

ciekawostki | geografia | kultura | religia

Taniec dabke

Dabke to arabski taniec ludowy, który występuje na terenie Lewantu, obejmującym Palestynę, Liban, Syrię i Jordanię. We wszystkich tych krajach uważany jest za taniec narodowy, w każdej ze swych lokalnych odmian występują jednak pewne różnice w układzie kroków. To, co pozostaje wspólne dla dabke, bez względu na kraj, to to, że to bardzo rytmiczny, energetyczny i radosny taniec, tańczy się go w grupie, stojąc w jednym rzędzie i trzymając się za ręce, a łańcuch tańczących przesuwa się z reguły w kierunku prawej strony. Łańcuch bardzo często się wygina tworząc koło, a do tańczącego korowodu co chwilę dołączają się nowe osoby, które też chcą uczestniczyć w radości wspólnego tańca.

Taniec dabke
(fot. LebanonTraveler)

Osoba tańcząca na początku łańcucha ma bardzo odpowiedzialną funkcję. Jest wodzirejem, który nie tylko wyznacza tempo dla całego korowodu, ale wykonuje kroki dużo dynamiczniej niż reszta, może też urozmaicać podstawowe kroki dodatkowymi popisowymi ruchami i ozdobnikami, których pozostali nie wykonują. Przez cały taniec w prawej dłoni, uniesionej wysoko ku górze wodzirej trzyma chusteczkę lub tradycyjne arabskie koraliki zwane *tasbih*, wymachując nimi w takt muzyki. Korowodowi często towarzyszy muzyk z wielkim bębnem, na którym wybija on rytm tańczącym i kołysząc się w tym samym tempie.

Wykonane przez tańczących kroki, często podkreślane podskokami i głośnymi tupnięciami w takt muzyki mają związek z nazwą *dabke* – wzięła się ona od czasownika *dabaka*, który w języku arabskim oznacza tupać, stąpać w hałaśliwy sposób. Niektóre źródła podają, że początki tego tańca wzięły z wspólnego ugniatania materiału na dachy wiejskich domów, wykonywanych niegdyś z bardzo prostych składników, np. z gałązek łączonych błotem. Suche błoto często pękało, więc cała społeczność schodziła się pomóc załatać taki dach, trzymając się za ręce i ugniatając błoto wspólnym tupaniem. Z czasem wypracowane lepszą technologię budowania dachów, ale zwyczaj podtrzymujący wspólnotowe więzi, gotowość do wzajemnej pomocy i grupową solidarność, pozostał.

W zależności od regionu, *dabke* może mieć różne układy i kombinacje kroków i różne tempo w zależności od piosenki, do której się je tańczy. Najpopularniejszy rodzaj *dabke* zwane *Dal'ouna* wzięł swoją nazwę od piosenki, do której jest tańczone. W dzisiejszych czasach *dabke* tańczy się głównie na uroczystościach rodzinnych, takich jak wesela i zaręczyny, ale taneczny łańcuch formuje się także całkiem spontanicznie, gdy tylko zbierze grupa osób, które mają ochotę coś uczcić czy się zabawić.

Film do występu *dabke* dostępny tutaj:

<https://www.youtube.com/watch?v=-qdqbUyIWao>

Podstawowe kroki *dabke*:

1. Stań wyprostowany/a i przełóż lewą nogę przez prawą (wykonaj krok lewą nogą w prawo).
2. Wykonaj prawą nogą krok w prawo by prawą nogą dostawić do lewej, czyli wrócić do wyjściowej pozycji.
3. Powtórnie wykonaj lewą nogą krok w prawo, przekładając lewą nogę przed prawą.
4. Dostaw prawą nogę by powrócić do pozycji wyjściowej.
5. Opierając się na prawej nodze, lewą nogę wyrzuc przed siebie w podskoku, jakbyś wykonywał/a lekkie kopnięcie.
Brawo! Właśnie opanowałeś/aś podstawowy krok w *dabke*, zwany przeplatanką!
6. Kontynuuj dalej w lekkim podskoku podnosząc lewą nogę, uginając ją w kolanie o 90 stopni.
7. Następnie opuść uniesioną lewą nogę i mocno tupając postaw ją na ziemi.
Opanowanie tej sekwencji w szybkim tempie pozwoli Ci zawsze być gotowym by dołączyć do tańczących *dabke*. Nawet jeśli okaże się, że wykonywane przez tańczących kroki nieco się różnią od tych, które poznałeś/łaś, nie rezygnuj z tańca! Dołącz do korowodu, a stojące obok Ciebie osoby szybko nauczą Cię odpowiednich kroków.

Google Doodle Celebrates Lebanon's Independence with 'Dabke' (fot. Google, 22.11.2014)

Taniec *dabke* (fot. LebanonTraveler)

Instrumenty muzyczne

- 01.** *Darbuka* – bęben kielichowy używany głównie w muzyce Bliskiego Wschodu.
- 02.** *Ud lub Oud* – instrument muzyczny strunowy z grupy chordofonów szarpanych, uważany za przodka lutni, nazywany również lutnią arabską bądź lutnią perską.
- 03.** *Mijwiz* – rodzaj fletu o dość charakterystycznym dźwięku, przypominającym dźwięk wydawany przez dudy. Jest to tradycyjny instrument muzyczny z Bliskiego Wschodu, popularny w Egipcie, Syrii, Palestynie, Libanie i Jordanii.
- 04.** *Tasbih* – muzułmański sznur modlitewny składający się z 33 paciorków lub z trzech części po 33 paciorki, pomagający w wymawianiu wszystkich 99 tzw. atrybutów Allaha.

Tasbih

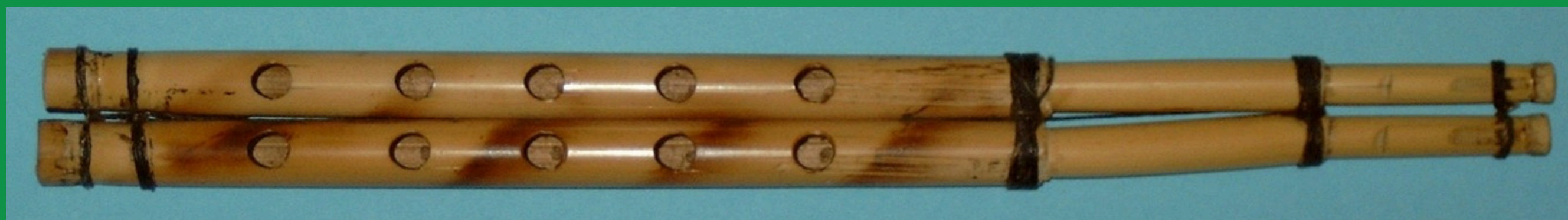
Ud lub Oud

Darbuka

Bęben

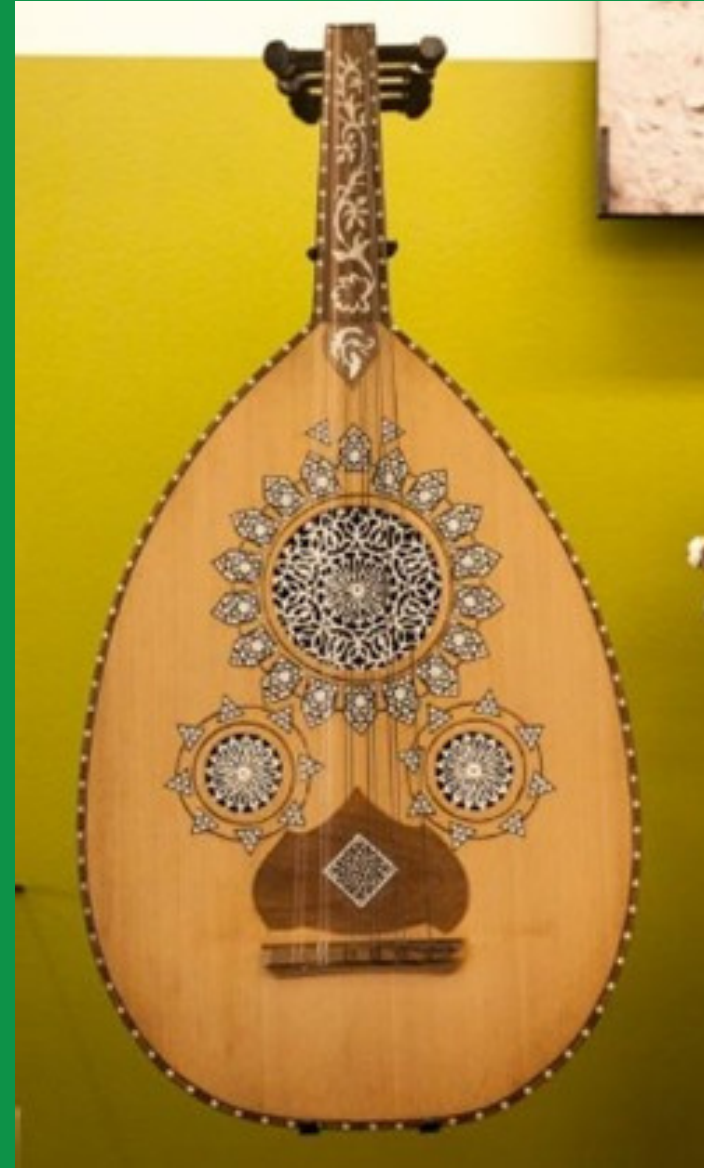

Mijwiz

Rozsypanka z instrumentów muzycznych

Dopasuj nazwy do zdjęć:

- darbuka,
- oud,
- mijwiz,
- tasbih
- bęben

Zadanie 1

Matal – libańska mądrość ludowa zawarta w przysłowiaach.

Czy odgadniesz znaczenie?

- 01.** *El beit yalli rabbeke, mesh ra7 yenseke*
Dom, który Cię wychował, nigdy Cię nie zapomni
- 02.** *Ma bes temma ella emma*
Nikt nie całuje jej buzi poza mamą
- 03.** *Awladakom laysou lakom, Awladakom abna el hayat*
Wasze dzieci nie są dla was, to córki i synowie świata
- 04.** *Khalle el asal b kuaro, la teje asaro*
Trzymaj miodek na swoim miejscu, aż uzyska odpowiednią cenę
- 05.** *Tebzo' aleh w b-ellak am b-tchatteh*
Spluniesz na niego, a on Ci powie, że pada deszcz
- 06.** *Metel el-attrash bil zaffeh*
Jak głuchy podczas wesela

Odpowiedzi

01.

Wzruszające przysłowie i powiedzenie przypominające dzieciom o silnym związku z domem rodzinnym, którego drzwi zawsze stoją dla nich otworem. Często kierowane do panien młodych, które opuszczają dom rodziny wychodząc za mąż i przechodząc pod opiekę rodziny męża.

02.

Powiedzenie opisujące tzw. „córeczkę mamusi”, skromną, niedostępną, ale także konserwatywną dziewczynę, wyrażające także społeczne oczekiwanie wychowywania dziewczynek w skromności i cnocie.

03.

Powiedzenie przypisywane poecie Khalilowi Gibranowi, które oznacza, że dzieci to niezależne istoty, które rodzą się dla świata, a nie wyłącznie dla potrzeb swoich rodziców.

04.

Unikaj pochopnych decyzji, ale najczęściej podawane znaczenie tego przysłowia związane jest z tym, by nie wydawać pośpieszne córek za mąż, a raczej czekać na odpowiednio wartościową ofertę zamążpójścia.

05.

Powiedzenie określające tchórza, osobę przesadnie naiwną lub głupią, zaprzeczającą oczywistym faktom lub taką, która unika konfrontacji. Co ważne dla zrozumienia znaczenia tego przysłowia – opady deszczu w kulturze arabskiej uważane są za błogosławieństwo.

06.

Zwyczaje towarzyszące arabskim zaślubinom są bardzo głośne, zwłaszcza tzw. zaffeh czyli głośne okrzyki i muzyka podczas wyjścia panny młodej z domu rodzinnego i przekazania jej rodzinie pana młodego. Charakterystyczne okrzyki wykonywane są przez kobiety przy akompaniamencie muzyki wygrywanej na wielkich bębnach, darbakah i arabskich dudach, a niekiedy towarzyszą temu nawet wystrzały z broni. Powiedzenie opisuje osobę, która nie chce słuchać tego, co się do niej mówi.

